

КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

CONCEPTUAL ASPECTS OF ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT

УДК 338:012.2

DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct58-22>**Черчата А.О.¹**

к.е.н., доцент,

Державний вищий навчальний заклад
«Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»**Фісуненко П.А.²**

д.е.н., доцент,

Державний вищий навчальний заклад
«Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»**Вечеров В.Т.³**

д.т.н., професор,

завідувач кафедри менеджменту,
управління проектами і логістики
Державний вищий навчальний заклад
«Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»**Cherchata Anzhela**State Higher Educational Institution
"Prydniprovsk State Academy
of Civil Engineering and Architecture"**Fisunencko Pavlo**State Higher Educational Institution
"Prydniprovsk State Academy
of Civil Engineering and Architecture"**Veherov Valerii**State Higher Educational Institution
"Prydniprovsk State Academy
of Civil Engineering and Architecture"

У статті розглянуто концептуальні засади управління економічною безпекою підприємства. Зазначено, що потреба в безпеці є базовою як для окремої особистості, підприємства, суспільства, так і для держави в цілому. Проведено аналіз визначень економічної безпеки, запропонованих у науковій літературі. Проаналізовано визначення економічної безпеки підприємства вчених-економістів і фахівців в області економічної безпеки. Запропоновано і обґрунтовано авторське визначення економічної безпеки підприємства. Визначено проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства на макро-, мезо- та мікрорівнях функціонування й розвитку економічних систем. Визначено мета, основні завдання, об'єкти та суб'єкти механізму забезпечення економічної безпеки підприємства. На основі узагальнення існуючих в науковій літературі підходів до визначення принципів управління сформована комплексна система принципів управління економічною безпекою підприємства. Виокремлено основні напрямки забезпечення економічної безпеки підприємства: економічна незалежність, стійкість та стабільність, прагнення до саморозвитку. Розроблено концептуальну модель управління економічною безпекою підприємства, яка демонструє взаємозв'язок функціональних складових і спрямована на прийняття ефективних управлінських рішень. Сформовано етапи розробки стратегії економічної безпеки підприємства. Визначено напрямки для подальших наукових досліджень в контексті ефективності управління економічною безпекою підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, підприємство, управління економічною безпекою підприємств.

В статье рассмотрены концептуальные основы управления экономической безопасностью предприятия. Указано, что

потребность в безопасности является базовой как для отдельной личности, предприятия, общества, так и для государства в целом. Проведен анализ определенных экономической безопасности, предложенных в научной литературе. Проанализированы определения экономической безопасности предприятия ученых-экономистов и специалистов в области экономической безопасности. Предложено и обосновано авторское определение экономической безопасности предприятия. Определены проблемы обеспечения экономической безопасности предприятия на макро-, мезо- и микроуровнях функционирования и развития экономических систем. Определены цель, основные задачи, объекты и субъекты механизма обеспечения экономической безопасности предприятия. На основе обобщения существующих в научной литературе подходов к определению принципов управления сформирована комплексная система принципов управления экономической безопасностью предприятия. Выделены основные направления обеспечения экономической безопасности предприятия: экономическая независимость, устойчивость и стабильность, стремление к саморазвитию. Разработана концептуальная модель управления экономической безопасностью предприятия, которая демонстрирует взаимосвязь функциональных составляющих и направлена на принятие эффективных управленческих решений. Сформированы этапы разработки стратегии экономической безопасности предприятия. Определены направления для дальнейших научных исследований в контексте эффективности управления экономической безопасностью предприятий.

Ключевые слова: экономическая безопасность, предприятие, управление экономической безопасностью предприятий.

The article considers the conceptual principles of economic security management of the enterprise. It is noted that the need for security is basic for the individual, enterprise, society and the state as a whole. An analysis of the definitions of economic security which are proposed in the scientific literature was performed. The definition of economic security of the enterprise of economists and specialists in the field of economic security is analysed. The author's definition of economic security of the enterprise is offered and substantiated. The problems of ensuring the economic security of the enterprise at the macro-, meso- and micro-levels of functioning and development of economic systems are identified. The purpose, main tasks, objects and subjects of the mechanism of ensuring the economic security of the enterprise are defined. Based on the generalization of existing in the scientific literature approaches to the definition of management principles formed a comprehensive system of management principles of economic security of the enterprise. The main directions of ensuring the economic security of the enterprise are identified: economic independence, fortitude and stability, the desire for self-development. A conceptual model of economic security management of enterprises has been developed, which demonstrates the relationship of functional components and is aimed at making effective management decisions. The stages of development of the economic security strategy of the enterprise are formed. The directions for further scientific researches in the context of efficiency of management of economic safety of the enterprise are defined.

Key words: economic security, enterprise, management of economic security of enterprises.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

В сучасних умовах господарювання процес успішного функціонування та економічного розвитку підприємств значною мірою залежить від

удосконалення їх діяльності в сфері забезпечення економічної безпеки. Економічна безпека є невід'ємним елементом функціонування бізнесу і представляє собою складну систему управління

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6753-2891>

² ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1339-5860>

³ ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4821-4916>

загрозами, властивими підприємницької діяльності протягом усього життєвого циклу підприємства. Вона забезпечує досягнення цілей бізнесу в умовах конкуренції і господарського ризику.

Економічна сутність резервів підвищення економічної безпеки підприємства полягає в найбільш повному і раціональному використанні можливого потенціалу для забезпечення такого стану корпоративних ресурсів (ресурсів капіталу, персоналу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективне їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам).

У зв'язку з цим актуальною науковою проблемою, що має велике теоретичне і практичне значення, представляється науковий пошук можливостей застосування нових підходів, методів та інструментів побудови концепцій управління економічною безпекою.

Аналіз останніх наукових досліджень.

Питанням економічної безпеки підприємств приділяли увагу такі науковці як Т.Г. Васильців, Р.В. Войтович, В.П. Пономарьов, А.М. Ляшенко, А.В. Козаченко, В.О. Кравець, С.І. Ніколаюк, Д.Й. Никифорчук, О.В. Орлик, С.М. Шкарлет, В.В. Шликов та ін. У роботах даних вчених сформульовано термінологічний апарат у сфері економічної безпеки, розглянуто певні методи забезпечення економічної безпеки. Незважаючи на те, що проблеми економічної безпеки останнім часом набувають особливої актуальності та важливості, істотна частина наукових робіт досліджує безпеку на рівні держави.

У той же час, питання управління економічною безпекою підприємств ще потребують додаткових досліджень.

Мета статті полягає в дослідженні та структурованні концептуальних основ управління економічною безпекою підприємства.

Викладення основного матеріалу дослідження. Поняття економічної безпеки є комплексним і розповсюджується на всі сфери діяльності підприємства. Проаналізуємо сутність поняття «економічна безпека підприємства» відповідно до точок зору різних вчених-економістів і фахівців в області економічної безпеки

Козаченко А.В., Пономарьов В.П., Ляшенко А.Н. під економічною безпекою розуміють наявність конкурентних переваг, обумовлених відповідністю матеріального, фінансового, кадрового, техніко-технологічного потенціалів і організаційної структури підприємства його стратегічним цілям і завданням [6].

Інші вчені виокремлюють економічну безпеку особистості, підприємства та держави та зазначають, що економічна безпека – це характеристика, суть якої полягає в нормальному функціонуванні

економічної системи взагалі, можливості нормальної роботи внутрішньої економічної системи і безболісного включення в світову економічну систему [4].

Особливої уваги заслуговує точка зору, згідно якої економічна безпека – це стан функціонування, при якому підприємство і його продукція є конкурентоспроможними на ринку і одночасно гарантується: ефективне використання ресурсів, інтелектуального і кадрового потенціалу; стабільність функціонування, стійкість і прогресивність розвитку; можливість протидіяти негативним впливам зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування. При цьому зазначається, що головною метою економічної безпеки підприємства є забезпечення його стабільного і максимально ефективного функціонування, а завданнями такої діяльності є: досягнення мети функціонування підприємства; забезпечення ефективного використання ресурсів, запобігання руйнівного впливу факторів зовнішнього середовища; здійснення фінансової стійкості і платоспроможності; охорона комерційної таємниці та інформації; досягнення безпеки персоналу підприємства, майна і капіталу [3].

Отже, економічна безпека підприємства – це такий стан ресурсів і підприємницьких можливостей підприємства, за якого гарантується найбільш ефективне їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам та забезпечення конкурентоспроможності та досягнення стратегічних пріоритетів підприємства.

Економічну безпеку розглядають на наступних рівнях:

- на макроекономічному рівні (економічна безпека держави);
- мезорівні (економічна безпека регіону, території, галузі, виробничого комплексу);
- мікрорівні (економічна безпека підприємств – економічних агентів ринку);
- рівні економічної безпеки особистості, сім'ї [12].

У свою чергу, для реалізації поставлених завдань, повинна бути створена система управління економічною безпекою підприємства, яка представляє собою комплекс організаційно-управлінських, правових, соціально-економічних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на захист життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпеки або економічних загроз.

У систему економічної безпеки входять об'єкт і суб'єкти безпеки, механізми та практичні дії щодо її забезпечення [1; 3; 7].

Суб'єктом управління в системі управління економічною безпекою підприємства виступають фахівці, які здійснюють забезпечення економічної безпеки підприємства в цілому [1; 3; 7].

Об'єктом управління (керованою підсистемою) в системі управління економічною безпекою

підприємства є процеси економічної безпеки, джерела ресурсів та відносини інтересів і загроз, що виникають як між підприємством та іншими економічними суб'єктами, так і всередині підприємства. Узгоджена робота всіх підрозділів підприємства знаходиться в прямій залежності від тісної роботи, нерозривному зв'язку і взаємодії систем управління і забезпечення економічної безпеки підприємства [1; 3; 7].

Метою економічної безпеки підприємства є забезпечення його стабільного максимально ефективного функціонування і високого потенціалу розвитку в майбутньому.

Завданнями економічної безпеки підприємства є [8; 11; 15]:

- забезпечення безпеки персоналу підприємства, його капіталу і майна, комерційних інтересів;
- забезпечення високої фінансової ефективності, стійкості та незалежності підприємства;
- виявлення зовнішніх і внутрішніх загроз, створення превентивних заходів;
- безпека матеріальних і фінансових цінностей;
- фізичний і технічний захист будівель, споруд, території і транспортних засобів;
- недопущення на підприємстві і в структурних підрозділах промислового шпигунства;
- захист керівників і персоналу підприємства від можливих насильницьких посягань;
- забезпечення захисту даних, що становлять комерційну та іншу охоронювану законом таємницю;
- мінімізація руйнівного впливу результатів виробничої діяльності на стан навколишнього середовища;
- забезпечення технологічної незалежності та досягнення високої конкурентоспроможності його технічного потенціалу;
- забезпечення захисту інформаційного поля, комерційної таємниці і досягнення необхідного рівня інформаційного забезпечення роботи всіх підрозділів;
- висока ефективність менеджменту, оптимальність і ефективність його організаційної структури;
- якісна правова захищеність усіх аспектів діяльності підприємства.

Концептуальна модель управління економічною безпекою підприємства реалізується на основі

певних принципів, які відповідають вимогам побудови ефективної моделі управління і досягнення цілей. На основі узагальнення існуючих в науковій літературі [5; 9; 13; 15; 16] підходів до визначення принципів управління сформована комплексна система принципів управління економічною безпекою підприємства (рис. 1).

Характеристику принципів управління економічною безпекою підприємства можна представити наступним чином [3; 7; 10; 14; 16]:

- принцип цілепокладання передбачає зіставлення роботи щодо захисту підприємства від загроз відповідно до поставлених цілей;
- принцип спрямованості – служба забезпечення економічної безпеки повинна моментально реагувати на виниклу загрозу внаслідок постійного спостереження за внутрішнім і зовнішнім середовищем підприємства;
- принцип комплексності – забезпечення економічної безпеки здійснюється у всіх сферах діяльності підприємства, а також в кожному окремому структурному підрозділі;
- принцип системності – всі елементи системи управління економічною безпекою підприємства повинні бути взаємопов'язані в єдиній системі;
- принцип активності – створення системи заходів з попередження загроз метою швидкого реагування;
- принцип компетентності означає досвідченість та здатність до прийняття обґрунтованих рішень в сфері управління економічною безпекою підприємства;
- принцип безперервності свідчить про відсутність наміру або потреби в ліквідації підприємства та його намір здійснювати свою подальшу діяльність відповідно до поступового руху за всіма стадіями життєвого циклу;
- принцип динамічності характеризує швидкість реакції підприємства на окремі події;
- принцип економічної доцільності передбачає зіставлення витрат на забезпечення безпеки з можливим збитком;
- принцип законності – всі дії щодо організації, забезпечення та управління безпекою підприємства повинні бути виконані в рамках чинної нормативно-правової бази;

Рис. 1. Принципи управління економічною безпекою підприємства

Рис. 2. Основні напрямки забезпечення економічної безпеки підприємства

– принцип адаптивності – управління економічною безпекою підприємства забезпечує адаптація діяльності підприємства відповідно до зміни зовнішнього бізнес-середовища.

Слід зазначити, що економічна безпека підприємства має складну внутрішню структуру, в якій можна виокремити три основні напрямки (рис. 2):

Економічна незалежність означає можливість контролю над ресурсами підприємства. Тобто передбачається, що необхідно вийти на такий рівень діяльності, ефективності та якості, який забезпечує його конкурентоспроможність і дозволяє на рівних серед конкурентів брати участь на ринку, коопераційних зв'язках і обміні науково-технічними інноваціями.

Стійкість і стабільність підприємства передбачають захист власності у всіх її формах, створення надійних умов і гарантій для підвищення активності діяльності, виявлення і стримування факторів, здатних дестабілізувати ситуацію, погіршити результат діяльності підприємства і знизити ефективність його діяльності.

Здатність до саморозвитку спрямована на створення сприятливого клімату для інвестицій і інновацій, постійну модернізацію виробництва, підвищення професійного, освітнього і загальнокультурного рівня персоналу, що стають необхідними і важливими сторонами стійкого зростання і самозбереження підприємств.

На підставі вищенаведеного розроблено концептуальну модель управління економічною безпекою підприємства (рис. 3), яка демонструє взаємозв'язок функціональних складових і спрямована на прийняття ефективних управлінських рішень.

Будь-яка система управління економічною безпекою не може повноцінно функціонувати без чітко вибудованої стратегії. Процес розробки стратегії економічної безпеки підприємства включає чотири етапи, що представлено на рис. 4.

На першому етапі здійснюється діагностика діяльності підприємства в розрізі порівняння даних звітних та попередніх періодів, показників підприємства та конкурентів та галузевих показників. Крім того, визначаються резерви, що не були використані підприємством та перспективи його подальшого розвитку.

На другому етапі розробляються та обґрунтовуються напрямки розвитку підприємства. Визначаються цілі та завдання, що в подальшому

сприяє розробці ефективного плану розвитку підприємства.

На третьому етапі здійснюється оцінка стратегії підприємства на предмет визначення її ефективності та рівня адаптації розробленої стратегії щодо прогнозованих змін зовнішнього середовища.

На останньому (четвертому) етапі проводиться оцінка ефективності прийнятих управлінських рішень та проведення необхідних коректуючих дій.

Ухвалення управлінських рішень може бути спрямовано на:

- максимізацію фінансових результатів діяльності підприємства, підвищення його ефективності;
- нарощування власності і ресурсів;
- досягнення необхідного рівня платоспроможності;
- реалізацію захисних властивостей підприємства і досягнення достатнього рівня його захисту від загроз і ризиків;
- підвищення конкурентного статусу підприємства та ін.

Отже, формування стратегії економічної безпеки підприємства спрямоване на прийняття ефективних управлінських рішень щодо уникнення загроз та адаптації до змін зовнішнього та внутрішнього середовища, що в подальшому сприяє розвитку підприємства та забезпеченню його конкурентоспроможності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Забезпечення економічної безпеки підприємства є можливою лише за умов впровадження комплексного та системного підходу, що дає можливість підтримувати стабільний розвиток в умовах підвищеного рівня невизначеності.

Розроблена концептуальна модель управління економічною безпекою підприємства представляє собою систему взаємопов'язаних складових щодо розуміння мети, цілей, завдань, принципів управління економічною безпекою підприємства, яка спрямована на розробку ефективних управлінських рішень та вибір оптимальної стратегії розвитку та дозволяє забезпечувати достатній рівень конкурентоспроможності не лише в сучасних реаліях, але й на перспективу.

Перспективами подальших досліджень є розроблення підходів до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства з формуванням критеріїв та показників економічної безпеки.

Управління економічною безпекою підприємства –
 комплекс організаційно-управлінських, правових, соціально-економічних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на захист життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпеки або економічних загроз

Рис. 3. Концептуальна модель управління економічною безпекою підприємства

Джерело: авторська розробка

Рис. 4. Основні етапи розробки стратегії економічної безпеки підприємства

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бойко Л.Г. Стратегія управління фінансовою безпекою в умовах нестабільного існування підприємств // *Управление финансово-экономической безопасностью: информационно-аналитическое обеспечение и конкурентная разведка*. 2013. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/38579/1/33-36.pdf>
2. Васильєв О.В., Мейта В.І. Формування системи управління економічною безпекою промислових підприємств. *Економічний аналіз*. 2013. Т. 14. № 2. С. 138–145.
3. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємства України: стратегія та механізми зміцнення: монографія. Львів : Арал, 2008. 384 с.
4. Геєць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство : моногр. Харків : Інжек, 2006. 240 с.
5. Зеркалов Д.В. Экономическая безопасность : монография. Киев : Основа, 2011. 587 с.
6. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко А.М. Економічна безпека підприємства: сутність і механізм забезпечення ; 2-е вид. Київ : Лібра, 2013. 202 с.
7. Локотецька О.В. Концепція комплексної системи гарантування економічної безпеки підприємства. *Бізнес Інформ*. 2012. № 3. С. 171–174.
8. Мойсеєнко І.П., Марченко О.М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 380 с.
9. Небава М.І., Міронова Ю.В. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 73 с.
10. Ніколаюк С.І., Никифорчук Д.Й. Безпека суб'єктів підприємницької діяльності : курс лекцій. Київ : КНТ, 2009. 320 с.
11. Ортинський В.Л., Керницький І.С., Живко З.Б. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. Київ : Правова єдність, 2009. 54 с.
- Тарасова Т.О., Черчата А.О., Ставерська Т.О. Обліково-аналітичне забезпечення ризик-менеджменту в умовах сталого розвитку підприємства. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»*. 2019. № 2(20). Р. 142–153. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153)

12. Фирсова О. А. Экономическая безопасность предприятия. Орел : МАБИВ, 2014. 220 с.

13. Фоміченко І.П., Баркова С.О. Формування системи управління економічної безпеки на підприємствах України. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі*. 2013. № 3. С. 57–66.

14. Черчата А.О., Тарасова Т.О., Штогрин М.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком інституціональних одиниць. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*. 2020. № 2(22). URL: <https://eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/319>

15. Якубович З. Формування системи економічної безпеки машинобудівного підприємства. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2010. № 1. С. 81–86.

REFERENCES:

1. Boiko L.H. (2013) *Stratehiia upravlinnia finansovoiu bezpekoiu v umovakh nestabilnoho isnuvannia pidpriemstv* [Strategy of Financial Security Management in Conditions of Unstable Existence of Enterprises]. *Upravleniye finansovo-ekonomicheskoy bezopasnostyu: informatsionno-analiticheskoye obespecheniye i konkurentnaya razvedka*. Available at: <http://eprints.kname.edu.ua/38579/1/33-36.pdf>
2. Vasyliiev, O. V., and Meita, V. I. (2013) "Formuvannia systemy upravlinnia ekonomichnoi bezpekoiu promyslovykh pidpriemstv" [Formation of Economic Security Management System of Industrial Enterprises]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 14, no. 2: 138–145.
- Vasylyciv T.Gh. (2008) *Ekonomichna bezpeka pidpriemnyctva Ukrainy: stratehiya ta mekhanizmy zmichennja* [Economic security of Ukrainian entrepreneurship: strategy and mechanisms for strengthening]. Lviv: Aral. (in Ukrainian)
3. Heiets, V.M., Kyzym, M.O., Klebanova, T.S., Cherniak O.I. (2006) "Modeliuvannia ekonomichnoi bezpeky: derzhava, rehion, pidpriemstvo" [Formation of the economic security management system of industrial enterprises]: monohr. Harkiv: Inzhhek, 240 p.
4. Zerkalov D.V. (2011) *Ekonomicheskaiia bezopasnost* [Economic Security]. Kyiv: Osнова.
5. Kozachenko A.V., Ponomarov V.P., Liashenko A.M. (2013) "Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist i"

mekhanizm zabezpechennia“ [Economic security of the enterprise: the essence and mechanism of provision]; 2-e vyd. Kyiv: Libra, 202 p.

6. Lokotetska O.V. (2012) “Kontsepsiia kompleksnoi systemy harantuvannia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva” [The Concept of a Comprehensive System of Guaranteeing the Economic Security of the Enterprise]. *Biznes Inform*, no. 3: 171–174.

7. Moiseienko I.P., Marchenko O.M. (2011) Upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu pidpriemstva [Management of Financial and Economic Security of the Enterprise]. Lviv: LvDUVS.

8. Nebava M.I., Mironova Yu.V. (2017) Ekonomichna bezpeka pidpriemstva [Economic Security of the Enterprise]. Vinnytsia: VNTU.

9. Nikolajuk S.I., Nykyforchuk D.J. (2009) Bezpeka subjektiv pidpryjemnyckoji dijajnosti [Safety of business entities]. Kyiv: KNT. (in Ukrainian)

10. Ortynskiy V.L., Kernytskyi I.S., Zhyvko Z.B. (2009) Ekonomichna bezpeka pidpriemstv, orhanizatsii ta ustanov [Economic Security of Enterprises, Organizations and Institutions]. Kyiv: Pravova yednist.

11. Tarasova T.O., Cherchata A.O., Staverska T.O. (2019) Accounting-analytical providing of rizik-management in the sustainable development of companies. *Scientific Bulletin of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas. Series: Eco-*

nomics and Management in the Oil and Gas Industry, no. 2(20), pp. 142–153. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153)

12. Firsova O.A. (2014) Ekonomicheskaya bezopasnost predpriyatiya [Economic Security of the Enterprise]. Orel: MABIV.

13. Fomichenko I.P., Barkova S.O. (2013) “Formuvannia systemy upravlinnia ekonomichnoi bezpeky na pidpriemstvakh Ukrainy” [Formation of the System of Management of Economic Security at the Enterprises of Ukraine]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy mashynobudivnoi haluzi*, no. 3: 57–66.

14. Cherchata A.O., Tarasova T.O., Shtohryn M.V. (2020) “Informacijno-analytychne zabezpechennya upravlinnya stalym rozvytkom instytucionalnyx odynycz” [Information and analytical support of sustainable development management of institutional units]. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu nafty i hazu*, vol. 2(22). Available at: <https://eung.nung.edu.ua/index.php/ecom/article/view/319> (accessed 20 April 2021).

15. Yakubovych Z. (2010) “Formuvannia systemy ekonomichnoi bezpeky mashynobudivnoho pidpriemstva” [Formation of System of Economic Safety of Machine-building Enterprise]. *Visnyk Ternopiiskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 1: 81–86.